

виробничі, операційні та інші витрати діяльності [1]. Класифікація витрат за економічними елементами дає можливість знати структуру собівартості і дозволяє проводити цілеспрямовану політику покращення економіки підприємства, але не дозволяє визначити важливий економічний показник – собівартість однієї одиниці продукції. Для визначення витрат на одиницю товару використовують класифікацію за статтями витрат (калькуляційними статтями).

В свою чергу, облік операційних витрат є зведеною ділянкою облікового процесу по відношенню до інших ділянок, так як він базується майже на всіх документах первинного і зведеного обліку діяльності підприємства, і документація по ньому повинна забезпечувати розподіл витрат за економічними елементами, місцями виникнення, статтями та об'єктами калькуляції.

Таким чином, облік витрат діяльності підприємства є важливим інформаційним джерелом для ефективного управління не тільки окремими процесами, але й підприємством в цілому. Саме це дасть можливість комплексного управління якістю продукції, враховуючи економічні та витратні аспекти. При цьому вирішення проблем щодо раціональної організації обліку витрат дає можливість значно підвищити ефективність управління ними, враховуючи напрямки мінімізації у довгостроковому періоді.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.09.1999 р. № 290. - [Електронний ресурс]: за даними Верховної Ради України № 435. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00> (змiнами та доповненнями). – Назва з екрана.
2. Гриценко О.І. Дослідження питання удосконалення обліку витрат операційної діяльності / О.І. Гриценко // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. – Луганськ. – 2014. – № 2 (209). – С. 61-66.

ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ

Луценко Артем Володимирович

Студент спеціальності «Облік і оподаткування» (магістр)

Науковий керівник: Побережець О.В., д.е.н., доцент

В умовах міжнародної інтеграції прийняття обґрунтованих та адекватних рішень є неможливим у разі отримання недостовірної, неактуальної та викривленої інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства. У підсумку така ситуація призводить до економічних втрат та вводить в оману не лише власників підприємства, кредиторів й інвесторів, але й державу та усе суспільство загалом. Така ситуація обумовлює актуальність та особливу значущість дослідження фінансової звітності на підприємствах, що дозволить оцінити як фінансові, так і не фінансові індикатори.

Особливості відображення даних бухгалтерського обліку у фінансовій звітності були предметом дослідження таких відомих вітчизняних науковців, як Ф.Ф. Бутинець, З.В. Гуцайлюк, З.В. Задорожний, Л.М. Кіндрацька, Г.Г. Кірейцев, Я.Д. Крупка, М.В. Кужельний, В.В. Сопко, Є.В. Мних, П.Я. Хомин, В.Г. Швець та інших.

Фінансові результати суб'єктів господарювання, які відображають фінансову і не фінансову інформацію економічної поведінки самих суб'єктів на інвестиційному ринку загалом формують прогностичну картину конкретного ринкового середовища, його потенційних можливостей, перспектив розвитку та значення в економічній системі. Неточність у фінансовій звітності призводить до помилок у прийнятті управлінських рішень зовнішніми користувачами інформації, в управлінській звітності – до неправильних дій менеджерів і керівників різних рівнів всередині підприємства тощо.

Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», під бухгалтерською звітністю розуміють звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів. Фінансова звітність, за цим положенням, розглядається як частина бухгалтерської, яка містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [1].

Варто відмітити таку особливість, що у визначенні фінансової звітності згадується лише три види з п'яти фінансової звітності, яку подають підприємства. Чомусь у цьому визначенні обділеними увагою залишились звіт про власний капітал та примітки до фінансової звітності, хоча надалі в документі вони згадуються як складові елементи фінансової звітності.

Згідно п. 1 розділу II НП(С)БО 1 до складу фінансової звітності нині входять [1]:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан): форма № 1;
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід): форма № 2;
- Звіт про рух грошових коштів: форма № 3 (за прямим методом) або форма № 3–н (за непрямим методом);
- Звіт про власний капітал: форма № 4;
- Примітки до річної фінансової звітності (форма № 5).

Крім того, якісними характеристиками фінансової звітності виступають:

- зрозумілість: інформація повинна бути наведена у стандартному й легкому у сприйнятті вигляді, однак користувачі повинні володіти певним набором знань із бухгалтерського обліку, економіки підприємств тощо;
- доречність: відповідати потребам користувачів під час прийняття рішень. Інформація повинна виконувати дві свої ролі, що тісно пов'язані між собою: передбачувальна та підтверджувальна;
- суттєвість: пропуск або неправильне відображення інформації може вплинути на економічні рішення користувачів, прийняті на основі фінансових звітів;
- достовірність: інформація повинна бути вільною від суттєвих помилок та упередженості, користувачі можуть на неї покластися тією мірою, в якій вона відображає дійсний стан справ;
- порівнянність: фінансова звітність має надавати користувачам можливість порівнювати показники за різні періоди і різних підприємств.

Фінансова звітність є логічним завершенням облікових процедур суб'єктів господарювання. У вітчизняних нормативних документах визначені поняття фінансової звітності, її структура, зміст форм, вимоги, а також вказані внутрішні і зовнішні користувачі.

Крім розглянутих визначень фінансової звітності є й інші, але всі вони в більшій чи меншій мірі відображають її ознаки, які вказують на те, що це:

- структуроване уявлення фінансового стану та операцій, здійснених організацією;
- система показників, які характеризують результати господарської діяльності за звітний період;
- сукупність різних форм звітів, що містять інформацію, яка відображає окремі складові діяльності суб'єктів господарювання, використовується користувачами для прийняття ділових

інвестиційних та управлінських рішень.

Для суб'єктів малого підприємництва національними положеннями (стандартами) встановлюється скорочена за показниками фінансова звітність у складі балансу і звіту про фінансові результати за формою згідно із додатком 2 до П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».

П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» передбачає існування змісту і форми Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва у складі Балансу (форма № 1-м) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-м) та порядок заповнення його статей, а також зміст і форму Спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва у складі Балансу (форма № 1-мс) і Звіту про фінансові результати (форма № 2-мс) та порядок заповнення його статей.

Значення фінансової звітності при обґрунтуванні і прийнятті управлінських рішень обумовлює необхідність більш глибокого дослідження її регулювання. Методики формування фінансової звітності в Україні відображені в значній кількості нормативних документів [2].

Необхідно підкреслити, що досить детальне регламентування формування фінансової звітності, в першу чергу, викликане необхідністю попередження загрози економічної безпеки не тільки окремих підприємств, але й цілих галузей.

Таким чином, процес формування та подання фінансової звітності регламентується чинним законодавством, що вимагає від суб'єктів господарювання дотримання відповідної сутності та форми. Крім того, реструктуризація форм фінансової звітності та використання їх в якості інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень дає можливість збільшити інвестиційну привабливість окремих суб'єктів господарювання завдяки прозорості відповідних показників фінансово-господарської діяльності.

Література:

1. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ МФУ України від 7 лютого 2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua. – Назва з екрана.
2. Звітність підприємств: навч. посібн. для студентів вищих навч. закл. / С.В. Філіппова, Є.І. Масленніков, О.В. Побережець, С.О. Черкасова. – Одеса: Прес-кур'єр, 2015. – 192 с.